

ASIA

Hallinto-oikeuden menettely tiedusteluun vastaamisessa

KANTELU

A on arvostellut oikeuskanslerinvirastolle 29.10.2013 lähettämässään sähköpostiviestissä sitä, että hän ei ollut saanut vastausta Oulun hallinto-oikeudelle 17.10.2013 lähettämäänsä valitusasian käsittelyä koskevaan tiedusteluun, jonka hän oli uudistanut 22.10.2013.

SELVITYS

Oulun hallinto-oikeuden ylituomaria on pyydetty asiassa hankkimaan kantelun tutkimiseksi tarpeellinen selvitys ja antamaan lausuntonsa asiasta. Oulun hallinto-oikeuden määräaikainen ylituomari B on antanut asiasta lausunnon, jonka liitteenä hän on lähettänyt kantelijan ja hallinto-oikeuden välisen sähköpostikirjeenvaihdon ajalta 17. – 29.10.2013 sekä jäljennöksen hallinto-oikeuden kantelijan valitusasiassa antamasta päätöksestä.

Hallinto-oikeuden toimittamaan selvitykseen ei sisälly kenenkään A:n tiedustelua käsitelleen virkamiehen henkilökohtaista selvitystä eikä siitä myöskään käy ilmi, että mainitunlaista selvitystä olisi hankittu hallinto-oikeudessa suullisesti. Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 5 §:n mukaan jos on syytä olettaa, että asia saattaa antaa aiheutta arvostella valvottavan menettelyä, oikeuskanslerin on ennen asian ratkaisemista varattava valvottavalle tilaisuus tulla asian johdosta kuulluksi. Ottaen huomioon asian laadun ja sen, että laillisuusvalvonnallinen seuraamus on mahdollista kohdistaa myös viranomaiselle, en ole pitänyt lisäselvityksen hankkimista asiassa tarpeellisena.

RATKAISU

Tapahtumista saatu selvitys

A oli Oulun hallinto-oikeuteen 8.10.2013 saapuneella valituksella hakenut muutosta Oulun yliopiston tutkintolautakunnan päätökseen. A oli 17.10.2013 tiedustellut sähköpostitse, oliko hallinto-oikeus jo tutkinut, voitiinko valitus päätökseen liitetystä valituskiellosta huolimatta tutkia ja ratkaista hallinto-oikeudessa.

Asian esittelijä oli ollut lomalla tiedustelun saapuessa. Hän oli saadun selvityksen mukaan ollut tiedustelun saapumisen jälkeen työssä 21.10.2013 ja edelleen 24.10.2013 alkaen. Hallinto-oikeuden selvityksessä on selostettu, että koska esittelijä ei ollut ehtinyt vastata A:n tiedusteluun 21.10.2013, oli hallinto-oikeuden kirjaamosta lähetetty A:lle vastaus 23.10.2013. Vastaus on lähetetty A:n uudistettua tiedustelunsa hallinto-oikeudelle illalla 22.10.2013 lähettämässään sähköpostiviestissä. Vastauksessa A:lle oli ilmoitettu, että hänen tiedustelemaansa asiaa ei ollut vielä hallinto-oikeudessa tutkittu, ja ohjattu A:ta odottamaan esittelijän vastausta. Viestissä oli arvioitu, että esittelijä olisi todennäköisesti paikalla 25.10.2013.

A on lähettänyt hallinto-oikeuden esittelijälle vastausta kiirehtineen sähköpostiviestin 29.10.2013 heti sen jälkeen, kun oli lähettänyt kantelunsa oikeuskanslerinviraston sähköpostiin. Asian esittelijä on viivytyksettä kerrotun jälkeen lähettänyt A:lle vastauksen: ”Hallinto-oikeus ei ole ottanut asiaan vielä kantaa.”

Hallinto-oikeuden oman käsityksen mukaan asiassa oli noudatettu kohtuullista joutuisuutta. Hallinto-oikeus toteaa, että se pyrkii palvelemaan asiakkaitaan niin hyvin kuin se olemassa olevilla henkilöstöresursseilla on mahdollista, mutta silti ”välitön vastaaminen sähköposti-tiedusteluihin ei ole aina mahdollista jo työtilanteesta riippuen”. Itse kysymyksessä olleen valitusasian hallinto-oikeus toteaa tulleen ratkaistuksi viiveettä kuukaudessa asian vireille tulosta.

Hallinto-oikeuden menettelyn arviointi

Saadun selvityksen mukaan hallinto-oikeuden kirjaamo on vastannut A:n hallinto-oikeudelle torstaina 17.10.2013 lähettämään tiedusteluun seuraavan viikon keskiviikkona 23.10.2013, kun asian esittelijä ei ollut tiedusteluun 21.10.2013 töissä ollessaan vastannut. Vastaus on lähetetty vasta A:n uudistettua tiedustelunsa.

Kun vastauksessa A:ta oli ohjattu odottamaan esittelijän vastausta ja ilmoitettu hänen olevan töissä todennäköisesti perjantaina 25.10.2013, A on nähdäkseni voinut perustellusti odottaa, että asian esittelijä ottaa häneen yhteyttä ja lähtökohtaisesti vieläpä samalla viikolla. Asian esittelijä on vastannut tiedusteluun vasta seuraavan viikon tiistaina 29.10.2013, joka on ollut jo hänen viides tiedustelun saapumisen jälkeinen työpäivänsä, ja vasta A:n kiirehdyttyä vastausta.

Laillisuusvalvontakäytännössä on vakiintuneesti todettu hyvän hallintotavan mukaiseen viranomaismenettelyyn kuuluvan, että viranomaisen toimialaan ja tehtäviin liittyviin asianmukaisiin tiedusteluihin vastataan kohtuullisessa ajassa (viimeksi apulaisoikeuskansleri päätöksessään 14.11.2014 dnro OKV/376/1/2013). Eräässä aiemmassa kanteluratkaisussa (apulaisoikeuskanslerin päätös 15.1.2009 dnro OKV/1013/1/2007) on esitetty kannanotto, että viranhaltijan henkilökohtaiseen sähköpostiosoitteeseen tämän loman aikana lähetettyyn viestiin olisi tullut vastata mahdollisimman pian loman päättyttyä.

Valtion virkamieslain 14 §:n 1 momentissa on lisäksi säädetty, että virkamiehen on suoritettava tehtävänsä asianmukaisesti ja viivytyksettä.

Hallinto-oikeuden kirjaamo on vastannut A:n tiedusteluun vajaa viikko tiedustelun saapumisen jälkeen vasta A:n uudistettua tiedustelunsa. Saadusta selvityksestä päätellen kirjaamo oli odottanut esittelijän vastaavan tiedusteluun heti lomalta palattuaan. Hallinto-oikeuden selvityksen perusteella ei ole todettavissa, että A:n asiaa käsitellyt esittelijä, joka edellä kerrotuin tavoin vastasi tiedusteluun vasta viidentenä työpäivänään A:n vielä kiirehdyttyä vastausta, ei muiden työtehtäviensä estämättä olisi kyennyt vastaamaan tiedusteluun viipymättä virkaansa hoitamaan palattuaan. Hänen A:lle antamansa vastauksen perusteella on ilmeistä, että tiedusteluun

OIKEUSKANSLERIN VIRASTO

vastaaminen on vaatinut hyvin vähäistä ajankäyttöä. Vastauksen saamista asiasta toistuvasti tiedustelemaan joutuneelle A:lle on saattanut muodostua hallinto-oikeuden menettelystä asiassa perustellusti sellainen mielikuva, että hänen tiedusteluunsa suhtauduttiin jossakin määrin välinpitämättömästi. Pidän hallinto-oikeuden menettelyä asiassa kritiikille alttiina, vaikka se oman käsityksensä mukaan onkin noudattanut asiassa kohtuullista joutuisuutta ja vaikka asiassa näyttää sinänsä olleen kyse valittajan jo verraten pian valitusasiansa vireille tulon jälkeen hallinto-oikeudelle lähettämästä asian ratkaisua koskeneesta tiedustelusta.

Toimenpiteet

Saatan Oulun hallinto-oikeuden tietoon tiedusteluihin vastaamisen joutuisuudesta edellä esittämäni näkemykset. Asia ei anna aihetta muihin toimenpiteisiini.

Oikeuskansleri

Jaakko Jonkka

Osastopäällikkö
Esittelijäneuvos

Petri Martikainen

OIKEUSKANSLERINVIRASTO
